

Vývinové štádiá reči

Autor: Mgr. Červenková Valéria, logopéd

Poznámka pre rodičov: v nasledujúcom texte možno nájsť **orientačné** údaje o rečovom vývine dieťaťa.

Slovo "**orientačné**", **znamená, že** isté odchýlky od priemeru ešte neznamenajú patológiu.

Obdobie gramatizácie (**tretí - štvrtý rok**):

3.-3,5 rok:

- vie povedať mená svojich súrodencov; kvalitatívny **pokrok v chápaní obsahu slov**; tvorba tzv. **vyšších pojmov** (prechod na druhosignálnu úroveň), často je spojená s fyziologickými ťažkosťami v reči (nebezpečenstvo vzniku zajakavosti); druhý vek otázok – *Prečo?, Kedy?*; tvorba súvetí;

• 3,5-4. rok:

- markantné skvalitnenie morfológico-syntaktickej roviny; **reč bez výrazných dysgramatizmov**; čoraz suverénnejšia tvorba **antoným** (protikladov); - **reprodukcia riekaniak a krátkych básničiek**; ovládanie 80% samostatných spoluhlások; **začína rozpoznávať slovesný čas** (hrám sa - hral som sa - budem sa hrať) a farby; schopnosť nelen nadviazať konverzáciu, ale aj snaha udržať ju.

Obdobie intelektualizácie (**po štvrtom roku**):

4.-5. rok:

- reč je z gramatického hľadiska správna; čoraz presnejšia je **identifikácia farieb**; ovládanie 1 500 – 2 000 slov; pretrvávajúce nesprávne výslovnosti tzv. ťažších hlások; výskyt všetkých slovných druhov v reči;

5.-6. rok:

- verbálny prejav sa vo všetkých jazykových rovinách čoraz viac približuje reči dospelých; vie vysvetliť použitie predmetov dennej spotreby; v správnom poradí realizuje aj pomerne dlhé príkazy; spontánne a súvisle

dokáže rozprávať o rozličných udalostiach; zreprodukuje aj pomerne dlhú vetu; výslovnosť by mala byť správna, ak nejde o tzv. predĺženú fyziologickú dysláliu; pozná cca 2 500 – 3 000 slov;

po 6. roku:

- verbálny prejav obsahovo i zvukovo zodpovedá požiadavkám bežnej konverzácie; skvalitňovanie štylistickej stránky rečových prejavov, sémantickej a pragmatickej roviny jazyka; osvojovanie si prozodických nuansov jazyka; rozvoj regulačnej funkcie reči; osvojovanie grafickej podoby reči a cudzích jazykov.